

Slovo velvyslance

Vážení přátelé,

Místní horké podnebí během léta neznamenalo utlumení obchodně ekonomických aktivit ZÚ ČR spíše došlo k opačnému trendu, kdy se nám podařilo dotáhnout do finální fáze významný kontrakt na výstavbu posledního úseku tzv. „Arab Gaz Pipeline“ plynovodu v délce 63 km mezi Aleppem a tureckými hranicemi. Podpisem kontraktu I. 10. mezi Plynostavem Pardubice a.s. a Syrian Gas Company se začala realizace největšího investičního projektu ČR v Sýrii za posledních 15 let. Kontrakt v hodnotě 24, 9 mil. Euro s možností navýšení o 25% v průběhu 18 měsíční výstavby znamená průnik významné české firmy na strategický a perspektivní trh energetických sítí na Blízkém Východě. Plynostav Pardubice byl ve veřejném tendru schopen porazit konkurenty z Ruska, Egypta, Indie a dalších zemí. Tento úspěch jednoznačně dokazuje potenciál, který syrský trh pro české podnikatelské subjekty skýtá. ZÚ se významným způsobem zasloužil o uzavření kontraktu aktivním vyhledáním partnera pro syrského subdodavatele výstavby plynovodu a intenzivním lobováním na všech úrovních ve prospěch získání zakázky pro českou firmu navzdory lepším výchozím podmínkám našich konkurentů. Získání zakázky vytváří Plynostavu Pardubice v případě úspěšné realizace významnou výhodu pro úspěch v ještě lukrativnějším budoucím tendru na výstavbu nové části plynovodu mezi Homsem a Aleppem. Stejně jako pro Plynostav Pardubice je ZÚ i pro Vaši firmu či projekt schopen nalézt optimálního partnera na syrské straně.

Aktuality

Změna letového řádu Českých aerolinií

Od pondělí 26.10.2009 se mění letový řád Českých aerolinií pro lety z Damašku do Prahy a z Prahy do Damašku podle následujícího rozvrhu:

Praha—Damašek NE, ÚT, ČT

Damašek—Praha PO, ST, PÁ

Časy odletů a příletů se nemění s výjimkou týdne od 26.10. do 1.11. 2009, kdy dochází k posunům způsobeným rozdílnými daty přechodu na zimní čas v České republice a v Sýrii.

Nové investiční pobídky pro investory ve východních oblastech Sýrie

Podle prezidentského dekretu č. 54/2009 publikovaného 10.zářím 2009 budou investoři působící ve východních provinciích, jejichž aktivity spadají pod Investiční zákon č. 8/2007, zákon o investicích v oblasti nemovitostí č. 15/2008 a zákon o investicích v oblasti turistiky č. 186/1985 osvobozeni od daně z příjmu. Daňové úlevy se mají týkat investorů působících v provinciích Hassake, Deir-ez-Zoir a Raqqa, tj. nejzastalejších provinciích navíc postižených dlouhotrvajícím suchem.

Do školních lavic zasedla čtvrtina všech obyvatel Sýrie

Školní rok v Sýrii zahájilo 5,3 mil. žáků škol a školek, tj. jedna čtvrtina veškeré populace. Podle oficiálních statistik je mezi nimi 600.000 prvňáčků.

Populační boom má pomoci zvládnout 185 nových škol otevřených v tomto roce. Odhaduje se, že mezi žáky v syrských třídách je cca 80 tisíc dětí iráckých uprchlíků.

Aktuality

Obchodní deficit Sýrie dosáhl v roce 2008 výše 3,9 mld. USD

Podle údajů „Export Development and Promotion Agency“ dosáhl v roce 2008 deficit obchodní výměny výše 184,6 mld. SYP (3,9 mld. USD). Zatímco ve srovnání s rokem 2007 import stoupl o 25,7 % a dosáhl 13 mld. USD, export vzrostl pouze o 16,7 % a dosáhl objemu 14,4 mld. USD. Celková obchodní výměna v roce 2008 vzrostla o 21,6 % ve srovnání rokem 2007 a dosáhla výše 32,7 mld. USD.

Z dostupných údajů vyplývá, že ropa se podílela na vývozu 41,5 %. Ropné deriváty pak představovaly 32,9 % z celkového dovozu.

Tab. 8.1: Podíl ropy a ropných derivátů na zahraničním obchodu Sýrie

	2005	2006	2007	2008
Vývoz (mld. SYP)	424,3	505,0	579,0	676,1
(podíl ropy v %)	45,2	40,3	37,8	41,5
Dovoz (mld. SYP)	502,3	531,3	684,5	860,7
(podíl r. derivátů v %)	24	27	31,1	32,9
Obchodní bilance (mld. SYP)	-78,0	-26,3	-105,5	-184,6

Tab. 8.2 a,b: Podíl soukromého a veřejného sektoru na zahraničním obchodu Sýrie

	Vývoz celkově			Vývoz bez ropy		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Veřejný sektor (%)	44,77	42,41	44,54	7,5	7,38	5,24
Soukromý sektor (%)	55,23	57,59	55,46	92,5	92,62	94,76
	Dovoz celkově			Dovoz bez ropných derivátů		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Veřejný sektor (%)	40,44	45,01	48,59	18,36	20,17	23,43
Soukromý sektor (%)	59,56	54,99	51,41	81,64	79,83	76,57

Zdroj: Export Development and Promotion Agency, The Syria Report

Nárůst přímých zahraničních investic

Podle údajů the United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) vzrostl objem přímých zahraničních investic v Sýrii v roce 2008 o 70 % ve srovnání s rokem 2007 a dosáhl výše 2,1 mld. USD.

Sýrie poprvé v regionu předstihla Jordánsko, které přilákalo přímé zahraniční investice ve výši 1,954 mld. USD a přiblížila se k Libanonu (3,606 mld. USD)

(Srovnání: ČR v roce 2008 podle stejného zdroje přilákala přímé zahraniční investice ve výši 10,731 mld. USD.)

Více informací na: http://www.unctad.org/sections/dite_dir/docs/wir09_fs_sy_en.pdf

Negativní hodnocení Sýrie v žebříčku World Economic Forum

Sýrie podle hodnocení World Economic Forum „The Global Enabling Trade Report 2009“ obsadila 108. místo ze 121 hodnocených zemích podle přístupnosti (a efektivity) trhu. Celkově ve sledovaných oblastech dosáhla Sýrie 3,3 bodu ze 7 možných (hodnocení 1 až 7 v jednotlivých oblastech). Nejhůře si Sýrie vedla v kategorii otevřenost trhu, kde obsadila poslední místo z hodnocených zemí, naopak 19. místo obsadila v kategorii fyzická bezpečnost.

Tab. 8.3: Celkové výsledky– přístupnost a efektivita trhu (Sýrie)

	Pořadí	Skóre
Celkové skóre:	108	3,3
Podskupina A: Přístup na trh	121	2,3
1..skupina: Přístup na domácí a zahraniční trh	121	2,3
Podskupina B: Administrativa na hranicích	91	3,2
2 .skupina: Efektivita celní správy	94	2,6
3..skupina: Efektivita import-export procedur	81	4,2
4..skupina: Transparentnost hraničních administrativy	107	2,6
Podskupina C: Dopravní a komunikační infrastruktura	88	3,0
5. skupina: Dostupnost a kvalita dopravní infrastruktury	74	3,4
6. skupina: Dostupnost a kvalita dopravních služeb	96	3,0
7. skupina: Dostupnost a užití informačních technologií	83	2,4
Podskupina D: Podnikatelské prostředí	37	4,8
8. skupina: Regulační mechanismy	66	3,8
9. skupina: Fyzická bezpečnost	19	5,8

Tab. 8.4: Regionální skupina—přístupnost trhu

	Pořadí celkově	Pořadí v regionu
Spojené arabské emiráty	18	1
Bahrain	24	2
Izrael	29	3
Omán	34	4
Katar	35	5
Jordánsko	37	6
Tunis	41	7
Saudská Arábie	42	8
Maroko	55	9
Kuvajt	59	10
Egypt	75	11
Sýrie	108	12
Alžír	112	13

Pro srovnání: Česká republika obsadila 36 místo s indexem 4,39 bodu.

Zdroj: http://www.weforum.org/pdf/getr09_dev/GETR09_Fullreport.pdf

Poslední místo v regionu pak Sýrie obsadila v hodnocení zemí podle produktivity podnikatelského prostředí – „The Global Competitiveness Report 2009-2010“. Celkové hodnocení představovalo ve srovnání s minulým hodnocením pro léta 2007-2008 pokles o 16 příček a Sýrie obsadila celkové 94. místo ze 133 hodnocených zemí.

Tab. 8.5: Celkové výsledky—produktivita podnikatelského prostředí (Sýrie)

	Pořadí	Skóre
Celkové skóre výkonnosti podnikatelského prostředí:	94	3,8
Podskupina A: Základní podmínky	72	4,3
1..skupina: Instituce	57	4,0
2..skupina: Infrastruktura	79	3,3
3..skupina: Makroekonomická stabilita	80	4,5
4..skupina: Zdraví a základní vzdělání	70	5,4
Podskupina B: Efektivita stimulů	112	3,4
5. skupina: Vysokoškolské vzdělání a profesní příprava	104	3,2
6. skupina: Efektivita trhu se zbožím	101	3,8
7. skupina: Efektivita pracovního trhu	128	3,4
8. skupina: Rozvinutost finančního trhu	123	3,1
9. skupina: Technická úroveň	108	2,8
10. skupina: Objem trhu	64	3,8
Podskupina C: Faktory inovace a sofistikace	100	3,2
11. skupina: Obchodní sofistikace	90	3,6
12. skupina: Inovace	110	2,7

Tab. 8.6: Regionální skupina—produktivita podnikatelského prostředí

	Pořadí celkově	Pořadí v regionu
Katar	22	1
Spojené arabské emiráty	23	2
Izrael	27	3
Saudská Arábie	28	4
Bahrain	38	5
Kuvajt	39	6
Tunisko	40	7
Omán	41	8
Jordánsko	50	9
Egypt	70	10
Maroko	73	11
Alžírsko	83	12
Libye	88	13
Sýrie	94	14

Pro srovnání: Česká republika obsadila 31. místo s indexem 4,7 bodu.

Zdroj: <http://www.weforum.org/documents/GCR09/index.html>

Dohoda o bezvízovém styku mezi Tureckem a Sýrií

Během zahraniční cesty syrského prezidenta B. Assada v Turecku bylo oznámeno uzavření dohody mezi oběma státy, které umožňuje bezvízový styk mezi občany obou zemí. Toto opatření vstoupilo v platnost 18. září 2009, tudíž velmi těsně před zahájením muslimského svátku Eid Al-Fitr. Bezvízový styk umožňuje občanům obou států, aby cestovali do sousední země na dobu kratší než 90 dní.

Kurzy měn k 18.10.09:

(zdroj: Syrian central bank)

USD	Nákup: 45,75
	Prodej: 45,95

EUR	Nákup: 68,18
	Prodej: 68,48

Vzájemná obchodní výměna

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD
2004	29 880	58.	105,0	77 762	48.	56,7	107 642	57.	65,0	-47 882
2005	39 925	61.	133,6	17 852	75.	23,0	57 777	70.	53,7	22 073
2006	50 671	57.	126,9	3 892	96.	21,8	54 563	68.	94,4	46 779
2007	61 907	62.	122,2	2 389	116.	61,4	64 296	72.	117,8	59 518
2008	72 054	60.	116,4	13 333	89.	558,1	85 387	67.	132,8	58 721
2008/I-VIII	50 097	59.	-	1 362	116.	-	51 459	70.	-	48 735
2009/I-VIII	43 251	59.	86,3	2 044	105.	150,1	45 295	70.	88,0	41 207

Zdroj: MPaO, údaje v tis. USD

Důležité vědět

Pro tento rok se nám podařilo získat grant MZV zaměřený na publikaci širší veřejnosti aktuálně platných, event. nově schválených právních předpisů ovlivňujících přístup zahraničních subjektů na syrský trh. V předchozích číslech jsme již měli možnost publikovat překlady aktuálních zákonů, dekretů a opatření, které se obecně publikují pouze v arabském jazyce a díky překladům hrazeným z uvedeného grantu Vám je můžeme představit také v anglickém jazyce. Počínaje tímto číslem Vám budeme předkládat i krátké materiály vypracované místní právní kanceláří k jednotlivým oblastem působení zahraničních podnikatelských subjektů na území Sýrie.

Proč s těmito materiály přicházíme až nyní? Právní kancelář potřebovala souhlas právnícké unie, že může zpracovávat podobné materiály pro diplomatické zastoupení, což si vyžádalo určitý čas. I to je dobré vědět.

Předkládaný materiál byl krácen v pasážích, které podle našeho názoru lépe popsal v následujícím článku námi oslovený praktik, za což se autorovi omlouváme.

Daňové právo

Nepříliš přehledný daňový systém Sýrie nutí k konstatování, že není jediná a jednotná daň z příjmu, nýbrž několik různých druhů daní, které jsou rozhodnutím vlády uvaleny na různé subjekty za různá plnění. Dílčí vládní rozhodnutí pak směřují k zajištění příjmové složky rozpočtu výběrem vyšších prostředků a nebo k preferenci různých odvětví (snížení nebo odstranění tarifů v případě nových projektů po určitou dobu) nebo naopak k jejich represí (poplatky spojené s provozem osobních vozidel na naftový pohon).

V zásadě se daně dělí na dvě skupiny:

Daň z příjmu

Zahrnuje daně z příjmu osob samostatně výdělečně činných, jako daň uvalená na příjmy společností, soukromých podnikatelů, právníky, lékaře a další poplatníky provozující vlastní živnost stejně jako na nerezidenty působící v Sýrii podle místních zákonů.

Vztahuje se také na zástupce zahraničních společností, agentury zastupující národní či zahraniční korporace, obchodní a průmyslové podniky vlastněné zahraničními subjekty., stejně jako na osoby v zaměstnaneckém poměru vůči jinému subjektu. Do této skupiny patří také daň ze zisku z obchodu s cennými papíry, poskytnutých úvěrů, bankovních úroků, fondů, pojištění a loterijských her.

Zvláštní skupina daní v podobě kolkovného, daně z nemovitostí a z půdy.

Daňové tarify

Tarify daně z příjmu pro osoby samostatně výdělečně činné (nevztahuje se na zaměstnance státní správy):

- 10 % z hrubého příjmu pro příjmovou kategorii od 5000 do 200.000 SYP,
- 15 % z hrubého příjmu pro příjmovou kategorii od 200.000 do 500.000 SYP,
- 20 % z hrubého příjmu pro příjmovou kategorii od 500.000 do 1.000.000 SYP,
- 24% z hrubého příjmu pro příjmovou kategorii od 1.000.000 do 3.000.000 SYP,
- 28% z hrubého příjmu pro příjmovou kategorii převyšující 3.000.000 SYP.

Zvláštní tarify jsou pak uplatňovány podle následujícího příkladného klíče:

Akciové společnosti podléhají tarifu daně od 14 do 22 % z hrubého příjmu.

Příjmy státních společností, příjmy Syrské ropné společnosti a Syrské plynárenské společnosti podléhají tarifu daně ve výši 28 % z hrubého příjmu.

Soukromé bankovní instituce platí příjmovou daň ve výši 25 %.

Pojišťovací společnosti podléhají tarifu 15 až 20 % z hrubého příjmu.

Směnárny peněz odvádějí 25 % z hrubého příjmu.

Za daňové úniky hrozí jak finanční postihy, tak i tresty odnětí svobody a zbavení členství v Obchodní, Průmyslové či Agrární komoře. V praxi je možné výrazně snížit daňový základ cestou započítání nákladů v podobě různých půjček, na vyplacení mezd, využitím investičních pobídek, sociálních odvodů, příspěvků na mimořádné a řádné zaměstnanecké fondy, podpor schválených státem regulovaných odděleně podle profesních kategorií. Daňový základ nelze snížit kapitálovými výdaji, které vedou k navýšení jmění společnosti a výdaji, které jsou odměnou pro management společnosti.

Ochranné prostředky

Obecně může být daňová povinnost subjektem ochranných (opravných) prostředků prostřednictvím soudních nebo správních opatření, která spadají do kompetence Ministerstva financí nebo správních či trestních soudů a ty mohou rozhodnout o nezákonnosti uložené daně nebo o jejím snížení. Plátce daně může být vyzván k zaplacení dočasné daně a má právo vznést vůči tomuto rozhodnutí protest do 30 dnů. Zdanění a opravné prostředky jsou předmětem častých sporů týkajících se správnosti a spravedlnosti výkladu pravidel. Z tohoto důvodu byly ustaveny opravné a smírčí instituce s cílem napravit pochybení ve výměře daní.

Nerezidenti - právnické i fyzické osoby jsou povinni platit příslušné daně ze i základu, který pochází z obchodního vztahu s jiným nerezidentem.

Podle zákona č. 25/2003 zaměřeného na boj s daňovými úniky mají jmenovaní zástupci ministerstva financí právo vyšetřovat podezření z daňových úniků a za podmínek utajení prověřovat informace vedoucí k vyměření daňového základu.

Autor: Dani Atassi, e-mail: daniatassi@yahoo.com

Komentář a doplnění praktika

V následující pasáži Vám nabízíme doplnění k předchozímu textu, které nám laskavě dodal kolega, který již několik let působí na syrském trhu.

V Syrské arabské republice vstoupil ke dni 30/12/2004 v účinnost nový daňový předpis č. 60, který zásadním způsobem upravuje daňovou zátěž pro „Non Resident Companies“. Předchozí zákon č. 24 (vydaný 13/11/2003) již osvobozoval „Non Resident Companies“ od platby daní za hmotné dodávky a sazba stanovená pro zdanění služeb („services“) byla stanovena jednotně ve výši 10 + 2 % z celkové hodnoty služeb.

Aktuální daňový předpis č. 60 zásadně předpis č. 24 nemění, pouze rozděluje daňovou sazbu pro služeb do dvou kategorií :

služby pro petrolejářský sektor, které podléhají dani ve výši 7 + 3 % z hodnoty služeb;

služby pro ostatní sektory (potravinářský, strojírenský, gumárenský etc.) s daní 5 + 2 % z hodnoty služeb.

Novelizací dále došlo ke snížení daňové sazby pro kontrakty, kde nabízející přesně nespecifikuje (ať už účelově, či opomenutím) rozdělení celkové ceny na hmotné dodávky a služby. Tato sazba je aktuálně 3 + 1 % z celkové fakturované hodnoty kontraktu („pro forma invoice“).

Daň z projektů i nadále odvádí daňovému úřadu zákazník, který o aplikovatelnou částku snižuje platby dodavatelům/kontraktorům. Zahraniční společnosti, které uzavřely smlouvu (subdodávka) se syrským nebo zahraničním subjektem jsou povinny příslušnou daň odvádět (odečíst) přímo z jejich faktur a zaplatit finančnímu úřadu ve lhůtě stanovené zákonem, tj. do 15. dne následujícího měsíce.

Kolkovné

Podle ustanovení dekretu číslo 44 z roku 2005, se z každé smlouvy uzavřené se syrskou stranou musí platit kolkovné („stamp fee“). Sazba činí 0,4% z hodnoty zakázky (za každou kopii). V tendrech pro veřejný sektor je vždy uvedeno, že dodavatel („kontraktor“) by měl platit za dvě kopie, tj. 0,8% celkem. Lhůta určená k zaplacení kolkovného je stanovena na 30 dnů od data zahájení projektu („Commencement Date“), jinak hrozí pokuta ve výši dvojnásobku hodnoty kolkovného.

Představujeme

AI Droubi Group was established in 1965, it was developed and flourished till it became one of the well recognized group of companies in Syria.

This group consists of many branches and divisions:

- Electrical division (supply of materials – executing projects).
- Petroleum division (gas, chemicals).
- Division of engineering and constructing works. (United Builders Corp. Ltd.)

- The Industrial division (factory of electrical cables – Transformer factory – Electrical Meters factory - dialyzers manufacture).
- Division of computer HP and networks.
- The Medical division (supply of materials – medical industry).
- Tourism and Transport division. (Agent of Yugoslavian airlines – internal and external tourism).
- Tourist Services division (Damascus familial restaurant).

Syria is now in the procedures of developing the electrical sector and establishing new power generations and GIS; in addition to the supply of all electrical power requirements, our group relations in this sector is very good. Moreover, the company is now supplying many of materials to the Ministry of Electricity in Syria, and wish to cooperate with companies interested in this sector to arrange for mutual works and projects in this sector. In addition, Syria is looking now to establish windmills for power generations.

Al Droubi Group together with Ansaldo and Metka Companies will execute the project of extension of Deir Ali Power Plant near Damascus with capacity of 750 M.W. with total amount of Euro 650 million. Syria now is the centre of investment in the Arab area as it is the better settled area for real estate and tourist investment, due to the laws which achieve gainful investment and the good economic circumstances such as private banks and series of investment and commercial laws issued consequently to encourage foreigners and Arabs for investment and executing projects.

Al Droubi Group wishes to cooperate with one of the companies in participation and investment in one of the different electrical – power stations, structural and tourist projects to put on study and execution. We work on Joint venture basis and looking for partners in the governmental tenders in the fields of oil, gas, electricity construction, railway and sewerage projects.

For more information about our group of company's profile, please visit our website www.aldroubi.com .

Contact person: Rashid Haj Ibrahim, Al Droubi Group
Tel. 963 11 6110416, Fax 963 11 6110338
E-mail: aldrouby@scs-net.org

V příloze

Legislativní dekret č. 61

V příloze tohoto čísla Bulletinu naleznete legislativní dekret č. 61, kterým dochází ke redukci seznamu zboží, jehož import je do Sýrie zakázán či omezen ve prospěch státních organizací. Niže připojujeme překlad článku z tiskové agentury SANA k publikaci tohoto dekretu. V jednom z následujících čísel Vám pak představíme aktualizovaný seznam zboží, jehož dovoz je do Sýrie zakázán či omezen právě na základě prováděcích předpisů k uvedeného dekretu. Pro lepší pochopení dodáváme, že v Sýrii stále není oficiálně zrušen monopol státních podniků pro dovoz některých výrobků . Například k dovozu osobních automobilů je stále podle platné legislativy oprávněn pouze jeden státní podnik, který za příslušnou provizi toto právo podstupuje dalším subjektům.

Ve svém rozhovoru pro agenturu SANA uvedl náměstek ministra pro ekonomii pan Salouta, že tento dekret sjednocuje legislativu regulující národní průmysl a zrovnoprávňuje subjekty podnikající v průmyslu na základě ustanovení obsažených v rozhodnutí č. 103 Ministerstva průmyslu a průmyslové subjekty, které obdržely licenci na základě ustanovení investičního zákona č. 10 a jeho novelizace v podobě legislativního dekretu č. 8. Vysvětlil, že podle zákona č. 8 někteří investoři mohli dovážet zdroje a surový materiál pro svoji společnost aniž by platili jakoukoli provizi, přičemž ostatní podnikatelé platili provize ve prospěch vybraných společností určených dekretem. Na základě toho pak vznikaly rozdíly v cenách produkce mezi jednotlivými průmyslovými subjekty, které fungovaly na základě různých zákonů.

Pan Salouta dodal, že tento dekret by měl oživit průmysl prostřednictvím snížení výrobních nákladů a následného snížení cen pro zákazníka a taktéž prostřednictvím dovozu hotových produktů a materiálu, které byly dříve předmětem platby provize určené pro vybrané společnosti. Jakmile bude umožněn dovoz těchto materiálů bez

provize, dojde k poklesu cen pro zákazníka. Zároveň je ale třeba podotknout, že provize uvalená úřadem pro mezinárodní obchod na dovoz automobilů a dalších vozidel a pneumatik zůstává v platnosti a neruší se.

Ministerstvo bude vydávat prováděcí pokyny pro tento dekret v závislosti na vývoji jednotlivých fází. Dle dosa-
vadních instrukcí bude upuštění od provizí probíhat po dobu jednoho roku v šesti fázích (každá trvající dva měsíce), které budou dopředu oznámeny.

Mezi státní podniky, které jsou zmíněny v tomto dekretu patří:

Státní podnik pro zahraniční obchod, Státní podnik pro veřejnou spotřebu, Státní podnik pro zásoby a marketing, Státní podniky pro potravinu, strojírenství a chemický a textilní průmysl.

Užitečné vědět

V následující kapitole Vám budeme nově nabízet informace o společnosti, jehož každodenní řád a zvyklosti jsou ovlivněny islámem. Pro období těsně následujícím po postním měsíci ramadánu to bude téma půstu.

Půst

Půst (*sawm*) v měsíci ramadánu patří mezi tzv. pět základních pilířů islámu. Povinnost půstu platí pro každého dospělého, duševně a tělesně zdravého muslima či muslimku. Od této povinnosti jsou zcela zproštěni lidé staří, nemocní, těhotné a kojící ženy, věřící na cestách, lidé, kteří konají náročnou fyzickou práci a ti, jejichž oslabení v důsledku půstu by mohlo vést k veřejnému ohrožení. Podrobnosti přesně stanoví islámské právo s možnými odchylkami v závislosti na výkladu jednotlivých škol.

Půst začíná novoluním po ukončení předchozího měsíce ša'bán. Spatření nového srpku měsíce, a tedy začátek půstu, býval oznámen výstřelem z děla, nyní jsou spíše využívány HSP. V jednotlivých muslimských zemích se stanoví začátek a konec ramadánu různě, neboť průběh ovlivňují jednotlivé právní školy, astronomové a matematici. V Sýrii trval letošní ramadán od 20. srpna do 20. září. V roce 2010 by měl trvat cca. od 9. srpna do 9. září.

Během postních dnu je věřící povinen zdržovat se v průběhu dne jakéhokoliv jídla a pití a vůbec polknutí čehokoliv, kouření, pohlavního styku a záměrného zvracení. Má se také vyvarovat svárů, pomluv a neslušných řečí a pokud možno by měl konat dobré skutky. Začátek denního půstu je definován tak, že věřící je pro světlo schopen rozeznat bílou nit od černé, dnes je stejně jako jeho konec ohlašován televizními a rozhlasovými vstupy, jsou vydávány speciální kalendáře přesně určující čas zahájení a přerušování půstu, v Damašku a jiných syrských městech se například symbolicky střílí z děla.

Během postního měsíce dochází k výraznému poklesu produktivity práce znavených věřících. O to větší aktivita je vyvíjena v nočních hodinách, kdy centra měst pulsují životem. Postní měsíc je nejen ve znamení odříkání, ale také radosti, Ramadán je ukončen svátkem - *Īd al-fitr*, který trvá několik dní, ale častěji se natahuje na celý týden. V tomto týdnu jsou úřady zavřeny, obchody a restaurace otevírají postupně.

Podle islámských teoretiků má člověk z půstu užitek zdravotní a mravní. Zakouší žízeň a hlad a vžije se tak do pocitů chudých. Doporučuje se taktéž obdarovávání chudých, tzv. *zakát al-fitr*. Přestože půst a jeho pravidla ovlivňují chod celé společnosti Sýrie, zejména v Damašku jsou i během dne otevřeny kavárny a restaurace, kde budete obslouženi.

Na obrázku: Modlitba u příležitosti zahájení Ramadánu v Jakartě.

Českojazyčné zdroje: Luboš Kropáček, "Duchovní cesty islámu", nakladatelství Vyšehrad 2006; Bronislav Ostřanský, "Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti", nakladatelství Libri 2009

ZÚ Damašek

Naše adresa:
Embassy of the Czech Republic
Abou Roumaneh
Misr Steet 51
P.O.Box 2249
Damascus

Telefon: (963) 11 3331383

Fax: (963) 11 3338268

E-mail: commerce_damascus@mzv.cz

Jsme na webu:

<http://www.mzv.cz/damascus>

Vážení kolegové,

vracíme se k Vám po letní přestávce s osmým číslem bulletinu obchodně ekonomického úseku ZÚ Damašek. Jak si jste si jistě všimli, změnili jsme obsah některých rubrik a některé jsme rozšířili. Náš cíl je však stále tentýž: poskytovat Vám aktuální a zajímavé informace o teritoriu, které by Vám mohly pomoci při zahájení a rozvoji Vašich obchodních aktivit.

Obsahy jednotlivých čísel se budou i nadále měnit, ale vždy byste v nich měli najít aktuální důležité informace za předchozí měsíc, event. očekávané události, legislativní změny, informace mající praktický dopad (letové řády, kurzy apod.), aktuální změny v konzulární a vízové oblasti apod.

Jednotlivá čísla Vám budou poslána k dispozici i na webových stránkách úřadu: <http://www.mzv.cz/damascus>, na požádání Vám je zasíláme do Vašich e-mailových schránek.

Těšíme se na Vaše reakce, podněty a dotazy stejně jako návrhy témat, která Vás zajímají a o kterých byste rádi četli v některých z následujících číslech.

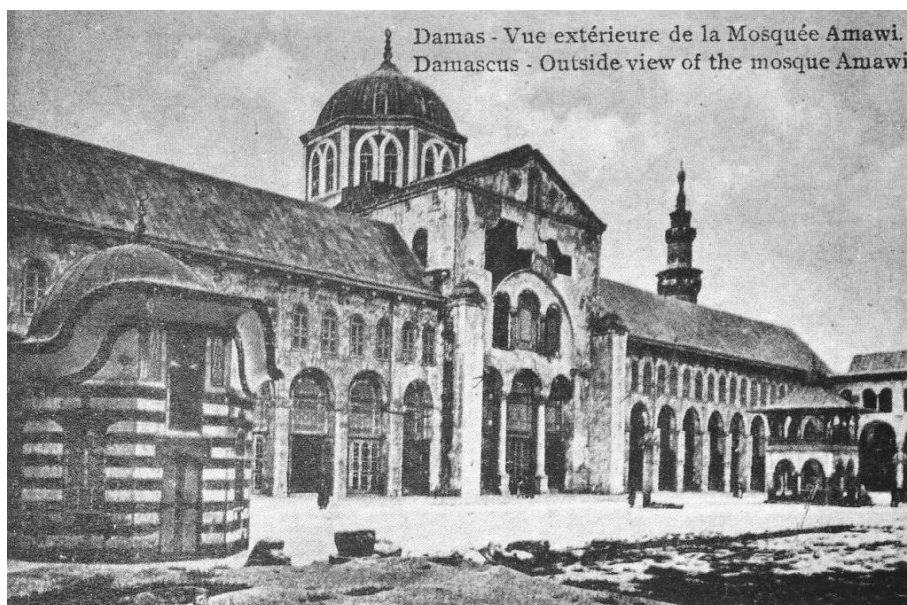
Za redakci

Jan Bárta, Tereza Bártová

Ze starého Damašku

Velká Ummayyadovská mešita

Velká Ummayyadovská mešita je jednou z největších a nejstarších mešit na světě. První pohanský chrám stál na jejím místě již v prvním století před n.l., ten byl později Římany přestavěn na chrám Jupiterův. Ve 4. stol. n.l. ho získali křesťané a postavili na jeho místě kostel zasvěcený Janu Křtiteli. Po dobytí Damašku muslimskými vojsky roku 636 muslimové po nějakou dobu svatostánek s křesťany sdíleli, ale o sto let od křesťanů jejich část odkoupili a postavili zde mešitu takovou, jakou ji známe dnes. V útrokách mešity se nachází svatyně, která údajně

ukrývá hlavu Jana Křtitele a v jednom z postraních křídel se nachází hrob Saladina, muslimského vládce a vojevůdce který proslul svými vítězstvími nad křižáckými vojsky. Hlavní modlitebna je 160 m dlouhá, krytá dřevěnou střechou, kterou podpírají římské sloupy přestěhované z římských chrámů v regionu. Fasáda mešity směrem na vnitřní nádvoří je ozdobena mozaikou z barevného mramoru, skla a zlata, která pokrývá plochu 4.000 m² a patří mezi největší na světě. V roce 2001 Velkou Ummayyadovskou mešitu navštívil i papež Jan Pavel II. Bylo to v historii vůbec poprvé, kdy papež navštívil mešitu. Na obrázku je mešita tak, jak vypadala v roce 1895.